

TARTALOM

BEVEZETÉS	9
1. TUDOMÁNYOS KONTEXTUS, FORRÁSOK, MÓDSZEREK	13
1.1. Fogalomhasználat. A téma interdiszciplináris meghatározottsága	13
1.2. Elméleti és tudománytörténeti vonatkozások	14
1.2.1. A múltról szóló tudás problematikája: történelem, emlékezet, korszaktudat.	14
1.2.2. A múlt patrimonizálódása, a lokális történelem	19
1.2.3. Várostörténet-írás, az urbanizáció kutatása	21
1.2.4. A lokális történelem és a narratív identitás	28
1.2.5. Emlékezet és kitalált hagyomány	33
1.2.6. A társadalmi képzetekben megnyilvánuló kollektív identitás: modern mítosz, kultusz	35
1.2.7. A mítosz és kultusz központi figurája: a hős	44
1.3. Források	49
1.3.1. Századeleji dokumentumok	49
1.3.2. A hallgatás időszakának dokumentumai	52
1.3.3. A 1990 utáni emlékezet dokumentumai	53
1.4. A kutatás módszertani keretei	58
1.4.1. Beszélés néprajza, diskurzuselemzés, tartalomelemzés, szövegelemzés.	58
1.4.2. Biografikus módszer	61
1.4.3. A mentális tér kialakulásának és működésének elemzése	62
1.4.4. Tárgyak élettörténete, tárgypopuláció-elmélet	63
1.4.5. Az emlékünnepelemzés mint szokáskutatás.	64
1.5. Összegzés	65
2. A BERNÁDY-ÉRA MAROSVÁSÁRHELY VÁROSTÖRTÉNETÉBEN	67
2.1. Novum Forum Siculorum – a város a 20. századig	67
2.2. Bernády György pályaképe és a városfejlődés kora	71
2.3. A „boldog békeidők” utáni korszak	77

3. HŐSKREÁLÓ ÉS KORSZAKALKOTÓ ATTITŰDÖK	
BERNÁDY GYÖRGY ELSŐ POLGÁRMESTERSÉGE IDEJÉN	81
3.1. A korabeli sajtó képe Bernády Györgyről és koráról	83
3.1.1. A sajtóműfajok alkalmazása	84
3.1.2. Az újságcikkek jellege	87
3.1.3. A Bernádyról szóló diskurzus résztvevői	88
3.1.4. Bernády György megjelenített kvalitásai	90
3.1.5. Bernády György megjelenített tevékenységei	93
3.1.6. A környezet Bernády Györgyhez való viszonyulása	96
3.1.7. A vizsgált újságcikkek hangvétele	99
3.1.8. A korszakforduló tudatosulásának mértéke	100
3.1.9. A tartalomelemzés hozadéka	103
3.2. Összegzés: a hőskreálás kora	104
4. A TÖRTÉNELMI ESEMÉNYEK HATÁSA	
A TOVÁBBI ÉLETÚTRA ÉS ANNAK RECEPCIÓJÁRA	109
4.1. A főispánság öt éve	109
4.2. A visszavonulás ideje	114
4.3. A kisebbségi lét érdekében kifejtett politikai tevékenységének első időszaka	116
4.4. A második polgármesterség ideje	119
4.5. A kisebbségi lét érdekében kifejtett politikai tevékenységének második időszaka.	122
4.6. Összegzés: változó Bernády-kép	125
5. A MAROSVÁSÁRHELYI MAGYARSÁG	
LOKÁLIS IDENTITÁSA 1940 ÉS 1989 KÖZÖTT	127
5.1. A lokális történelem megjelenítése és megemlékező szövegek a marosvásárhelyi sajtóban 1940 és 1989 között	130
5.1.1. A magyar fennhatóság ideje (1940–1944).	130
5.1.2. A sztálini ideológia korszaka (1944–1953)	132
5.1.3. Az ideológiai válság periódusa (1953–1965)	136
5.1.4. A Ceaușescu-korszak (1965–1989).	143
5.2. Bernády György és kora emlékezete a személyes visszaemlékezések tükrében	151
5.3. Összegzés: az emlékezet szűk keretei	157
6. A LOKÁLIS TÖRTÉNELEM NYILVÁNOS IDEJE:	
BERNÁDY GYÖRGY KULTUSZA 1990 UTÁN	161
6.1. Bernády György kultuszának reprezentációi.	163
6.2. A kultusz szertartásos megnyilvánulása – a Bernády-napok	168

6.2.1. Az esemény definiálása	168
6.2.2. Cselekvések, gesztusok rendje, rendszere és ritmusa	169
6.2.3. Személyek, szerepek, szereplők	170
6.2.4. Tér- és időstruktúra	172
6.2.5. Rituális szövegek, fesztív beszédesemények	173
6.2.6. Tárgyak	176
6.2.7. A Bernády-napok funkciója	178
6.3. A kultusz nyomán megjelenő szimbolikus térfoglalás	178
6.3.1. A magyar etnikum szimbolikus térfoglalása	179
6.3.2. Vetélkedő párhuzamosság az etnikumok között	184
6.4. Összegzés: a kultusz szerepe az emlékezetközösség életében	187
7. KÖVETKEZTETÉSEK	189
FELHASZNÁLT IRODALOM	195
SZÖVEGMELLÉKLET	213
A KÖTETHEZ CSATOLT CD-MELLÉKLET	218
REZUMAT	220
ABSTRACT	222
FOTÓMELLÉKLET.	225